

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania –co do zasady –powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę. Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE

BLOK TEMATYCZNY I

Pytania testowe

1. Opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji, a także opis rezultatów stosowania tych polityk powinien, w wymaganych ustawą przypadkach, zostać zawarty w:
  - a) **oświadczeniu na temat informacji niefinansowych,**
  - b) sprawozdaniu z płatności na rzecz administracji publicznej,
  - c) sprawozdaniu z działalności wszystkich jednostek, które zobowiązane są do jego sporządzenia.

2. W dniu 12 marca 2020 r. zmianie uległ skład zarządu spółki akcyjnej, który dotychczas sprawowany był jednoosobowo. Dotychczasowy prezes zarządu – Pan Zetowski został odwołany, zaś do składu Zarządu powołane zostały dwie nowe osoby – Pani Abańska oraz Pan Cetlewski. Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy równy kalendarzowemu, sporządziła Pani Bukowska - osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych w dniu 18 marca 2020 roku. Do złożenia podpisów pod obowiązującym dla spółki sprawozdaniem z działalności za rok obrotowy 2019 obowiązani są:
  - a) Pan Zetowski oraz Pani Bukowska,
  - b) **Pani Abańska oraz Pan Cetlewski,**
  - c) Pani Bukowska, Pani Abańska oraz Pan Cetlewski.

3. Jeśli jednostka stosująca ustawę o rachunkowości dokonała przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych wycenianych według wartości rynkowej, nieruchomości pierwotnie zaklasyfikowanej do środków trwałych, to różnicę między wartością księgową netto przekwalifikowanej nieruchomości a jej wartością rynkową ujmie w:
  - a) kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny,
  - b) przychodach lub kosztach finansowych,
  - c) **w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.**

4. Spółka Grafix SA do roku 20X1 sporządzała sprawozdania finansowe zgodnie z MSR. Zgodnie z podjętą decyzją sprawozdania finansowe od 20X2 r. mają być sporządzone zgodnie z ustawą o rachunkowości. Nieruchomości przeznaczone na własne potrzeby spółka wyceniała w oparciu o model wartości przeszacowanej wykazując na koniec 20X1 r. dodatnie przeszacowanie. Wobec powyższego skutki finansowe przejścia na zasady (politykę) rachunkowości określone w ustawie o rachunkowości w zakresie wyceny nieruchomości własnych Spółka wykaże jako:
  - a) zysk (stratę) z lat ubiegłych,
  - b) **zmianę stanu kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny,**
  - c) zysk (stratę) 20X2 r.

5. Zmianę przyjętych zasad (polityki) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdań finansowych zgodnie z ustawą o rachunkowości stanowi:
  - a) przyjęcie w odniesieniu do nowych zdarzeń i transakcji zasad (polityki) rachunkowości różniących się od poprzednio stosowanych do podobnych, ale nie identycznych zdarzeń i transakcji,
  - b) zmiana stawek amortyzacyjnych (okresów użytkowania) środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w wyniku ich weryfikacji,
  - c) **zmiana zasad wyceny nieruchomości inwestycyjnych w wyniku dostosowania się do rozwiązań obowiązujących w grupie kapitałowej, do której jednostka weszła.**

Sprawozdania finansowe i ich analiza

---

6. Jednostka stosująca ustawę o rachunkowości:
- a) nie ma możliwości wykazania zysków/strat nadzwyczajnych w odrębnej pozycji rachunku wyników,
  - b) **wykazuje zyski/straty nadzwyczajne w odrębnej pozycji rachunku wyników o ile jest bankiem, zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji lub spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową,**
  - c) wykazuje zyski/straty nadzwyczajne w odrębnej pozycji rachunku wyników, o ile dotyczą one zysków i strat powstających na skutek zdarzeń trudnych do przewidzenia, poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia.
7. Zgodnie z ustawą o rachunkowości, zobowiązania wynikające z obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością, przyszłych świadczeń wobec nieznanymi osobami, których kwotę można oszacować w sposób wiarygodny, mimo że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana, wykazuje się w bilansie jako:
- a) **rezerwy na zobowiązania,**
  - b) bierne rozliczenia międzyokresowe,
  - c) czynne rozliczenia międzyokresowe.
8. Red SA należy do grupy kapitałowej, w której jednostką dominującą jest zakład ubezpieczeń. Wobec powyższego Red SA:
- a) może sporządzać sprawozdanie finansowe wg MSR z uwagi na fakt, że jej jednostką dominującą jest zakład ubezpieczeń, który jako jednostka zainteresowania publicznego ma obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych wg MSR,
  - b) **może sporządzać sprawozdanie finansowe wg MSR zakładając, że jest emitentem zamierzającym ubiegać się o dopuszczenie do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,**
  - c) może sporządzać sprawozdanie finansowe wg MSR o ile taką decyzję podejmie Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.
9. Zgodnie z MSR całkowite dochody ogółem to:
- a) **zmiana w kapitale własnym, która nastąpiła w ciągu okresu na skutek transakcji oraz innych zdarzeń, inna niż zmiany wynikające z transakcji dokonywanych z właścicielami występującymi w charakterze udziałowców,**
  - b) wartość kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny,
  - c) zysk netto.
10. Postanowieniem Sądu z dnia 1 października 2020 roku nastąpiła rejestracja spółki Transformator Sp. z o.o. powstałej z przekształcenia przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą oraz stosującego przepisy ustawy o rachunkowości. Wobec powyższego przedsiębiorca:
- a) **ma bezwzględny obowiązek sporządzenia sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2020 r. do 30 września 2020 roku,**
  - b) nie ma obowiązku sporządzenia sprawozdania finansowego, gdyż może skorzystać ze zwolnienia z obowiązku zamknięcia ksiąg rachunkowych w związku ze zmianą formy prawnej prowadzonej działalności,
  - c) ma obowiązek sporządzenia sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2020 r. do 1 października 2020 roku.

Zagadnienia sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Spółka LATITUDE S.A. jest jednostką notowaną na GPW sporządzającą jednostkowe sprawozdanie finansowe według MSR. Poniżej zaprezentowano sprawozdania z sytuacji finansowej oraz całkowitych dochodów za rok zakończony 31 grudnia 20X8. Wszystkie dane liczbowe wyrażone są w mln zł.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień:	31.12.20X8	31.12.20X7
Rzeczowe aktywa trwałe	10 720	8 640
Aktywa niematerialne	640	450
Akcje i udziały	400	320
Aktywa trwałe	11 760	9 410
Zapasy	3 360	3 250
Należności od odbiorców	1 640	1 710
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	420	180
Aktywa obrotowe	5 420	5 140
Suma aktywów	17 180	14 550
Kapitał akcyjny	5 500	5 000
Emisja akcji powyżej wartości nominalnej	1 120	1 000
Zyski zatrzymane	2 200	1 250
Kapitał własny	8 820	7 250
Obligacje zerokuponowe	3 350	2 600
Rezerwy	1 150	1 025
Podatek odroczony	240	190
Leasing	1 420	1 200
Zobowiązania długoterminowe	6 160	5 015
Zobowiązania wobec dostawców	1 725	1 830
Rezerwy	215	195
Zobowiązania z tytułu dywidendy	35	20
Leasing	145	180
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	80	60
Zobowiązania krótkoterminowe	2 200	2 285
Kapitał własny i zobowiązania	17 180	14 550

Sprawozdania finansowe i ich analiza

Sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony:	31.12.20X8	31.12.20X7
Przychody ze sprzedaży	18 040	17 535
Koszty własny sprzedaży	- 15 120	- 14 640
Zysk brutto ze sprzedaży	2 920	2 895
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	- 1 130	- 1 050
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	- 400	- 520
Zysk z działalności operacyjnej	1 390	1 325
Koszty finansowe odsetkowe	- 140	- 125
Zysk przed opodatkowaniem	1 250	1 200
Podatek dochodowy	- 235	- 205
Zysk netto	1 015	995

INFORMACJE DODATKOWE:

1. W trakcie roku 20X8 nabyto nowe aktywa niematerialne za 250 mln zł. Nie było jakichkolwiek transakcji zbycia. Aktywa niematerialne nie podlegają amortyzacji; na skutek wykonanych testów rozpoznano utratę wartości na 60 mln zł.
2. Akcje i udziały obejmują akcje jednostek podporządkowanych, które wyceniane są w cenie nabycia. Wzrost wartości w 20X8 wynika z zakupów dokonanych w trakcie roku.
3. W zakresie rzeczowych aktywów trwałych dostępne są następujące informacje dotyczące roku 20X8:
  - a. amortyzacja roczna wyniosła 640 mln zł;
  - b. w ciągu roku sprzedano aktywa o wartości netto 245 mln zł z zyskiem 25 mln zł;
  - c. dokonano zakupu nowych aktywów (wyliczenie odpowiedniej kwoty będzie niezbędne z unktu widzenia wykonania dyspozycji); dodatkowo w trakcie roku podpisano umowy leasingu finansowego w ramach których zaksięgowano zwiększenia rzeczowych aktywów trwałych (w korespondencji ze zobowiązaniami z tytułu leasingu) na kwotę 420 mln zł.
4. Zobowiązania wobec dostawców na 31 grudnia 20X8 zawierają (poza zobowiązaniami z tytułu dostaw towarów, materiałów i usług) zobowiązanie do zapłaty za zakupione maszyny w kwocie 125 mln zł.
5. Obligacje zerokuponowe mają 4-letni okres zapadalności i były emitowane w latach 20X7 oraz 20X8. Koszty finansowe odsetkowe w całości dotyczą amortyzacji dyskonta przypisanego do danego roku.
6. W 20X8 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło decyzję o przeznaczeniu 65 mln zł na dywidendę.
7. LATITUDE sporządza sprawozdanie z przepływów pieniężnych metodą pośrednią rozpoczynając wyliczenie przepływów operacyjnych od pozycji „Zysk przed opodatkowaniem”.

Dyspozycje:

Na podstawie przedstawionych *Założeń*, korzystając z poniższego wzorca, sporządź metodą pośrednią sprawozdanie z przepływów pieniężnych LATITUDE za rok zakończony 31 grudnia 20X8. Pomiń wpływ podatku od towarów i usług (VAT).

	MLN ZŁ
Działalność operacyjna:	1 250
zysk przed opodatkowaniem	
amortyzacja	640
utrata wartości aktywów niematerialnych	60
odsetki naliczone	140
utworzenie rezerw	145
zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	- 25
zmiana stanu zapasów	- 110
zmiana stanu należności od odbiorców	70
zmiana stanu zobowiązań wobec dostawców	- 230
podatek dochodowy zapłacony	- 165
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 775
Działalność inwestycyjna:	
sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych	270
nabycie aktywów niematerialnych	- 250
nabycie akcji i udziałów	- 80
nabycie rzeczowych aktywów trwałych	- 2 420
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 2 480
Działalność finansowa:	
emisja kapitału akcyjnego	620
wypłacona dywidenda	- 50
spłata rat leasingu finansowego	- 235
emisja obligacji	610
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	945
PRZEPIŁY WY PIENIĘŻNE NETTO	240
Środki pieniężne i ekwiwalenty na początek okresu	180
Środki pieniężne i ekwiwalenty na koniec okresu	420

Zadanie 2

Założenia:

W zakładzie ubezpieczeń „R” prowadzącym działalność w dziale II i nie stosującym MSR, sporządzono na dzień 31 grudnia 20XX roku wstępną wersję sprawozdania finansowego. Po przeprowadzonej analizie ksiąg rachunkowych na podstawie których sprawozdanie to zostało sporządzone stwierdzono, że nie ujęto w nich następujących zdarzeń gospodarczych:

- Zawartej w dniu 20.12.20XX r. bezpośrednio przez zakład „R” umowy ubezpieczenia budynków i udowli od ognia i innych zdarzeń losowych ze składką 24.000 zł, płatną jednorazowo do 31.12.20XX r. Okres ubezpieczenia określony w umowie ubezpieczenia to: 1.01.20XX+1 r. – 31.12.20XX+1 r. Należna składka została opłacona w całości w dniu 27.12.20XX r. co zostało ujęte w księgach rachunkowych. Zawarta umowa ubezpieczenia podlega reasekuracji biernej proporcjonalnej na poziomie 25%. W odniesieniu do zawartej umowy ubezpieczenia zakład nie poniósł żadnych kosztów akwizycji.
- Wyplaconego w dniu 29.12.20XX r. odszkodowania w kwocie 48.000 zł za szkodę ogniową w ubezpieczonym majątku. Umowa ubezpieczenia, z której wypłacono odszkodowanie podlegała reasekuracji biernej proporcjonalnej na poziomie 40%. Na tę szkodę w księgach rachunkowych i we wstępnym sprawozdaniu sporządzonym na dzień 31.12.20XX r. utworzona była rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia w ujęciu brutto w kwocie 50.000 zł oraz zgodnie z umową reasekuracyjną odpowiednia kwota udziału reasekuratora w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Zakład ubezpieczeń nie poniósł innych kosztów związanych z tą szkodą.
- Otrzymanego od cedenta rachunku reasekuracyjnego za czwarty kwartał 20XX r. obejmującego następujące pozycje:

a/ składka reasekuracyjna	60.000 zł
b/ prowizja reasekuracyjna	12.000 zł
c/ odszkodowania i świadczenia	35.000 zł
d/ regresy i zwroty odszkodowań i świadczeń	3.000 zł

Rachunek cedenta został zaakceptowany przez zakład „R”.
- Zatwierdzonej przez kierownika zakładu „R” listy premii należnych za czwarty kwartał 20XX r. dla pracowników:

a/ zajmujących się akwizycją ubezpieczeń	14.000 zł
b/ zajmujących się likwidacją szkód	11.000 zł
c/ biurowo-administracyjnych	4.000 zł
d/ działu inwestycji	2.000 zł

Narzuty od powyższych premii obciążających zakład „R” zostały ujęte we wstępnym sprawozdaniu na 31.12.20XX r.
- Należnej UFG składki za grudzień 20XX r. w kwocie 1.500 zł.
- Zobowiązania za grudzień 20XX r. z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych w kwocie 16.000 zł.
- Odpisu aktualizującego należności od ubezpieczających w kwocie 2.000 zł.
- Odpisu na fundusz prewencyjny w kwocie 4.000 zł.
- Dodatniej różnicy kursowej powstałej na rozrachunkach z reasekuratorami w kwocie 400 zł
- Zakupionych ze środków funduszu prewencyjnego maseczek i przyłbic przekazanych następnie do szpitala „Z” w związku pandemią COVID-19 o wartości 7.000 zł.
- Rezerwy na badanie sprawozdania finansowego zakładu za 20XX rok w kwocie 50.000 zł.

Dyspozycje:

W oparciu o dane zawarte w zadaniu ustalić **kwoty korekt**, jakie zostaną wykazane przez zakład ubezpieczeń „R” w wybranych pozycjach technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych **na dzień 31 grudnia 20XX r., wynikające z uwzględnienia w księgach rachunkowych zdarzeń podanych w założeniach**. Rozwiązanie proszę umieścić w poniższej tabeli w **kolumnie 3.** (oznaczonej „**Kwota korekty (w zł)**”). W przypadku kwot wpisywanych w kolumnie 3., które wymagają odpowiedniego wyliczenia, należy w wykropkowanych miejscach w kolumnie 2. (oznaczonej „**Wyszczególnienie**”) podać sposób jej wyliczenia. Jeśli korekta danej pozycji nie jest wymagana należy w kolumnie 3. **wpisać „0”**.

Sprawozdania finansowe i ich analiza

Rozwiązanie wzorcowe:

Korekta uproszczonego technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych zakładu ubezpieczeń „R” na dzień 31 grudnia 20XX roku:

Pozycja rachunku		Wyszczególnienie (wraz ze sposobem wyliczenia kwoty w kolumnie 3.)	Kwota korekty (w zł)
1.		2.	3.
I.		Składki ..... 84.000zł – 6.000zł – 24.000zł + 6.000zł = 60.000zł	.... 60.000
	1.	Składki przypisane brutto ..... 24.000zł (pkt 1) + 60.000zł (pkt 3a) = 84.000zł	.... 84.000
	2.	Udział reasekuratorów w składce przypisanej ..... 6.000zł (pkt 1)	.... 6.000
	3.	Zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto ..... 24.000zł (pkt 1)	.... 24.000
	4.	Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek ..... 6.000 (pkt 1)	.... 6.000
III.		Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym ..... 400zł (pkt 9)	 400
IV.		Odszkodowania i świadczenia ..... 71.800zł + (-)30.000zł = 41.800zł	.... 41.800
	1.	Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym ..... 91.000zł - 19.200zł = 71.800zł	.... 71.800
	1.1.	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto ..... 48.000zł (pkt 2) + 35.000 zł (pkt 3c) – 3.000zł (pkt 3d) + 11.000zł (pkt 4b) = 91.000zł	.... 91.000
	1.2.	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych ..... 19.200zł (pkt 2)	.... 19.200
	2.	Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym ..... (-)50.000zł – (-)20.000zł = (-)30.000zł	....

Sprawozdania finansowe i ich analiza

			(-)30.000
	2.1.	Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto ..... (-)50.000zł (pkt 2)	.... (-) 50.000
	2.2.	Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia ..... (-)20.000zł (pkt 2)	.... (-)20.000
VII.		Koszty działalności ubezpieczeniowej ..... 26.000zł + 54.000zł – 0zł = 80.000zł	.... 80.000
	1.	Koszty akwizycji ..... 12.000zł (pkt 3b) + 14.000zł (pkt 4a) = 26.000zł	.... 26.000
	2.	Koszty administracyjne ..... 4.000zł (pkt 4c) + 50.000zł (pkt 11) = 54.000zł	.... 54.000
	3.	Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach reasekuratorów	 0
VIII.		Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym ..... 1.500zł (pkt 5) + 2.000zł (pkt 7) + 4.000zł (pkt 8) = 7.500zł	.... 7.500
X.		Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych ..... 60.000zł + 400zł – 41.800zł - 80.000zł – 7.500zł = (-) 68.900zł	.... (-)68.900

BLOK TEMATYCZNY II

Pytania testowe

1. Zgodnie z ustawą o rachunkowości, w przypadku dokonania wyłączenia niezrealizowanej straty na składniku aktywów trwałych, powstałej na skutek transakcji zawartej pomiędzy objętymi konsolidacją jednostkami:
  - a) należy ją uwzględnić, o ile zastosowana cena sprzedaży nie odbiega znacząco od wartości rynkowej składnika aktywów trwałych,
  - b) nie należy jej uwzględniać, jeśli spowoduje to wykazanie wartości aktywów trwałych poniżej ich wartości godziwej,
  - c) **nie należy jej uwzględniać, jeśli spowoduje to wykazanie wartości składnika aktywów trwałych powyżej jego wartości godziwej.**
2. W połączeniu jednostek realizowanym etapami jednostka przejmująca stosująca MSR, ponownie wycenia uprzednio należące do niej udziały kapitałowe w jednostce przejmowanej w wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmuje powstałe ewentualnie w ten sposób zysk lub stratę:
  - a) wyłącznie w wyniku finansowym,
  - b) wyłącznie w innych całkowitych dochodach,
  - c) **w wyniku finansowym lub innych całkowitych dochodach, stosownie do okoliczności.**
3. W przypadku objęcia wyemitowanych przez jednostkę zależną akcji w całości przez akcjonariuszy mniejszościowych, jednostka dominująca:
  - a) **dokonyje korekty powstałej na transakcji różnicy wynikającej z rozliczenia emisji dodatkowych akcji jednostki zależnej i ujmuje ją w wyniku finansowym grupy kapitałowej.**
  - b) dokonuje korekty wartości dodatkowo wyemitowanych przez jednostkę zależną akcji z kapitału podstawowego w korespondencji z korektą kapitałów akcjonariuszy mniejszościowych,
  - c) nie dokonuje żadnych korekt z tego tytułu w swoim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie była stroną transakcji.
4. Spółka dominująca A, sporządzająca skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości, posiada dwie spółki zależne: X i Y. W spółce X posiada bezpośrednio 90% udziałów. Spółka A w spółce Y nie posiada bezpośredniego udziału, natomiast kontrolę sprawuje poprzez spółkę X, która posiada w spółce Y 60% udziałów. Jaka część aktywów netto spółki Y zostanie zaprezentowana w sprawozdaniu skonsolidowanym jako kapitały grupy kapitałowej Spółki A?
  - a) 60%,
  - b) 90%,
  - c) **54%.**
5. Jednostka zobowiązana do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego:
  - a) **może sporządzić je w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem osobistym,**
  - b) musi sporządzić je w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym,
  - c) sporządza je w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub papierowej w zależności od tego, czy zostało ono sporządzone zgodnie z ustawą o rachunkowości czy MSR.

6. Jednostka dominująca, sporządzająca zgodnie z ustawą o rachunkowości skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych metodą pośrednią, koryguje w tym sprawozdaniu dane jednostki stowarzyszonej poprzez:
  - a) eliminację wpływu skutków wyceny udziałów według metody praw własności na strukturę przepływów pieniężnych działalności inwestycyjnej,
  - b) **eliminację wpływu skutków wyceny według metody praw własności na strukturę przepływów pieniężnych działalności operacyjnej, o ile w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostka dominująca nie stosuje metody praw własności do wyceny udziałów w jednostkach podporządkowanych,**
  - c) brak jest konieczności korekty konsolidacyjnej, o ile w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostka dominująca nie stosuje metody praw własności do wyceny udziałów w jednostkach podporządkowanych.

7. W sprawozdaniu skonsolidowanym jednostka stosująca MSR wyceniła udziały niekontrolujące w nowoprzejmowanej jednostce zależnej w wartości godziwej. W porównaniu do wyceny w wartości proporcjonalnego udziału niekontrolujących udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej, takie ujęcie wpływa na wartość:
  - a) wyłącznie udziałów niekontrolujących,
  - b) **zarówno udziałów niekontrolujących jak i wartości firmy,**
  - c) udziałów niekontrolujących, wartości firmy oraz kapitału własnego przynależnego akcjonariuszom jednostki dominującej.

8. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSR, wspólnik wspólnego ustalenia umownego mającego formę wspólnego działania ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:
  - a) swój udział we wspólnym działaniu traktowany jako inwestycja rozliczna przy użyciu metody praw własności,
  - b) swój udział we wspólnym działaniu rozliczany metodą konsolidacji proporcjonalnej,
  - c) **swoje aktywa, w tym udział w aktywach posiadanych wspólnie oraz swoje zobowiązania, w tym udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie.**

9. Stosując MSR, jednostka inwestycyjna nie dokonuje konsolidacji swoich jednostek zależnych ani nie stosuje MSSF 3, gdy uzyskuje kontrolę nad inną jednostką za wyjątkiem sytuacji, gdy:
  - a) **jednostka inwestycyjna posiada jednostkę zależną, która sama nie jest jednostką inwestycyjną i której głównym przedmiotem działalności jest świadczenie usług związanych z działalnością inwestycyjną jednostki inwestycyjnej,**
  - b) jednostka inwestycyjna posiada jednostkę zależną, której przedmiotem działalności jest inwestowanie wyłącznie w celu osiągnięcia wzrostu wartości inwestycji, przychodów z inwestycji lub w obu tych celach,
  - c) wszystkie posiadane przez jednostkę inwestycyjną jednostki zależne są jednocześnie jednostkami inwestycyjnymi niższego szczebla.

10. Stosownie do MSR inwestor posiada władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, w przypadku, gdy dysponuje aktualnymi prawami dającymi mu możliwość bieżącego kierowania istotnymi działaniami. Istotne działania zdefiniowane są jako takie, które:
  - a) wykonywane są przez organy nadzoru jednostki celem osiągnięcia przez nią korzyści ekonomicznych,
  - b) **znaczaco wpływają na wyniki finansowe tej jednostki,**
  - c) dotyczą wykonywania działalności w zakresie określonym w statucie jednostki.

Zagadnienia sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Spółka GOLD jest jednostką dominującą grupy kapitałowej sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF. Dzień sprawozdawczy przypada na 31 grudnia każdego roku. Walutą funkcjonalną GOLD, jak i walutą prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy GOLD jest polski złoty. Poniższe zagadnienia odnoszą się do grupy kapitałowej GOLD.

ZAGADNIENIE 1

12 maja 20X9 r. GOLD nabył 60% kapitału udziałowego w Black Sp. z o.o. obejmując nad nią kontrolę. Dane dotyczące nabycia były następujące:

- cena obejmowała zapłatę gotówką w kwocie 20 mln zł oraz przekazanie 10 mln akcji zwykłych GOLD o jednostkowej wartości nominalnej 1 zł. 12 maja 20X9 r. jednostkowa wartość rynkowa akcji GOLD wyniosła 2,50 zł,
- GOLD poniósł koszty prawne związane z akwizycją Black w wysokości 2 mln zł,
- wartość księgowa aktywów netto Black na dzień nabycia wyniosła 50 mln zł. Za wyjątkiem gruntu, wartość księgowa aktywów netto odpowiadała ich wartości godziwej. W przypadku gruntu, jego wartość godziwa była o 10 mln zł wyższa niż wartość księgowa.
- wartość godziwa 40% udziałów niekontrolujących wyniosła 28 mln zł. Rozliczając nabycie spółki Black GOLD ujął udziały niekontrolujące w wartości godziwej.

Dyspozycja:

Ustal wartość firmy ujętą w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy GOLD na 12 maja 20X9 r. wynikającą z nabycia Spółki Black Sp. z o.o. W rozwiązaniu należy pominąć wpływ ewentualnego podatku odroczonego.

Rozwiązanie wzorcowe:

	mln zł
Cena: gotówka	20
+ akcje	25
+ udziały niekontrolujące (wartość godziwa)	28
- aktywa netto (wartość godziwa = 50+10)	- 60
Wartość firmy	13

ZAGADNIENIE 2

W dniu 31 grudnia 20X9 GOLD sprzedał za cenę 140 mln zł połowę posiadanych akcji w jednej ze swoich jednostek zależnych, spółce Amber.

Przejęcie kontroli nad Amber miało miejsce kilka lat temu; GOLD nabył wtedy 60% udziału w kapitale akcyjnym Amber za cenę 66 mln zł. Wartość firmy ustalona w dniu nabycia wyniosła 36 mln zł, od tamtej pory nie było jakichkolwiek odpisów z tytułu utraty jej wartości. Udziały niekontrolujące ujęte zostały na dzień nabycia metodą proporcjonalnego udziału w aktywach netto spółki Amber.

W dniu sprzedaży, z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Amber posiadał aktywa netto o wartości 200 mln zł (nie wliczając w to wartości firmy). Na skutek sprzedaży GOLD utracił kontrolę nad Amber ale zyskał możliwość wywierania znaczącego wpływu (ze względu na pozostawioną część inwestycji). Na dzień sprzedaży wartość godziwa pozostawionych w posiadaniu GOLD akcji Amber określona została na 115 mln zł.

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym GOLD inwestycja w akcje Amber wyceniana jest w cenie nabycia. Od momentu nabycia nie wystąpiły jakiegokolwiek odpisy aktualizujące wartość tej inwestycji.

Dyspozycja:

- 1) Oblicz kwotę, w której ujęty zostanie zysk/strata ze sprzedaży akcji Amber w jednostkowym sprawozdaniu finansowym GOLD.
- 2) Oblicz kwotę, w której ujęty zostanie zysk/strata ze sprzedaży akcji Amber w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy GOLD.
- 3) W jaki sposób wyceniane będą w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy GOLD akcje Amber począwszy od 1 stycznia 20Y0?

Rozwiązanie wzorcowe:

- 1) Zysk ze sprzedaży akcji Amber w jednostkowym sprawozdaniu finansowym GOLD

	mln zł
Cena sprzedaży	140
- cena nabycia (1/2x 66 mln zł)	-33
= zysk na sprzedaży prezentowany w jednostkowym SF	107

- 2) Zysk ze sprzedaży akcji Amber w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym GOLD

	mln zł
Cena sprzedaży	140
+ wartość godziwa pozostawionej inwestycji	+115
+ wartość księgowa udziałów niekontrolujących 40% x 200	+80
- aktywa netto	-200
- wartość firmy	-36
= zysk na sprzedaży prezentowany w skonsolidowanym SF	+99

- 3) Począwszy od 1 stycznia 20Y0 posiadane przez GOLD (pozostałe po zbyciu połowy inwestycji) akcje Amber w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy GOLD wyceniane będą metodą praw własności (przewidziana m.in. dla jednostek stowarzyszonych).

ZAGADNIENIE 3

30 czerwca 20X9 roku GOLD sprzedał swojej jednostce zależnej Black kombajn ścianowy uzyskując cenę 4 mln zł. Dane dotyczące kombajnu wg stanu na 30 czerwca 20X9 były następujące:

- wartość netto w jednostkowym sprawozdaniu finansowym GOLD 3,2 mln zł,
- pozostały okres użytkowania – 4 lata,
- wartość rezydualna – 0 zł.

Zarówno w skonsolidowanym, jak i we wszystkich jednostkowych sprawozdaniach finansowych jednostek grupy kapitałowej GOLD, stosowana jest metoda liniowa amortyzacji, natomiast amortyzację środka trwałego rozpoczyna się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym przyjęto go do użytkowania.

Dyspozycja:

Oblicz korektę konsolidacyjną wynikającą z wewnątrzgrupowego zakupu środka trwałego w odniesieniu do skonsolidowanego zysku przed opodatkowaniem za okres roku zakończonego 31 grudnia 20X9 r. W rozwiązaniu należy pominąć wpływ ewentualnego podatku odroczonego.

Rozwiązanie wzorcowe:

	tys. zł
Niezrealizowany zysk na sprzedaży kombajnu (4 mln zł - 3,2 mln zł)	- 800
Korekta amortyzacji (6/12 x 4mln zł:4lata) – (6/12 x 3,2mln zł:4lata)	+ 100
Wpływ korekt na zysk przed opodatkowaniem	- 700

BLOK TEMATYCZNY III

Pytania testowe

1. Stopień dźwigni operacyjnej równy jeden oznacza, że:
  - a) na skutek jednoprocetowej zmiany sprzedaży zysk przed spłatą odsetek i opodatkowaniem (EBIT) zmieniłby się o złotówkę,
  - b) na skutek jednoprocetowej zmiany zysku przed spłatą odsetek i opodatkowaniem (EBIT) rentowność kapitałów własnych zmieniłaby się o jeden procent,
  - c) **w kosztach operacyjnych brak jest kosztów stałych.**

2. W oświadczeniu rady nadzorczej stanowiącym element raportu rocznego, w zakresie informacji o Komitecie Audytu emitent nie ma obowiązku potwierdzenia, że:
  - a) są przestrzegane przepisy dotyczące powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu, w tym dotyczące spełnienia przez jego członków kryteriów niezależności oraz wymagań odnośnie do posiadania wiedzy i umiejętności z zakresu branży, w której działa emitent, oraz w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych,
  - b) **skład komitetu audytu został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego,**
  - c) komitet audytu wykonywał zadania komitetu audytu przewidziane w obowiązujących przepisach.

3. Spadek podstawowego wskaźnika poziomu kosztów oznacza:
  - a) spadek przychodów,
  - b) **wzrost rentowności sprzedaży,**
  - c) spadek marży na sprzedaży.

4. Emitent zamieszcza i utrzymuje na swojej stronie internetowej wszelkie informacje poufne, które jest zobowiązany podać do wiadomości publicznej, przez okres co najmniej:
  - a) trzech lat,
  - b) **pięciu lat,**
  - c) dziesięciu lat.

5. Konkretny termin przekazywania w danym roku obrotowym raportów okresowych:
  - a) określa stosowne rozporządzenie Ministra Finansów,
  - b) określa Regulamin Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie,
  - c) **określa emitent i przekazuje je do końca pierwszego miesiąca danego roku obrotowego, w formie raportu bieżącego.**

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Poniżej przedstawiono elementy rachunków zysków i strat oraz wybrane dane finansowe i informacje dotyczące dwóch przedsiębiorstw (francuskiego – Spółka A i polskiego – Spółka B) produkujących kosmetyki, będących konkurentami. Obie spółki wytwarzają swoje produkty z lokalnych surowców, dokonują zakupów i sprzedaży wyłącznie na krajowych rynkach.

Spółka A	
W mln EUR	20X1
Przychody ze sprzedaży	25 800
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	7 380
Koszty badań i rozwoju	900
Koszty promocji	7 500
Koszt sprzedaży i ogólnego zarządu	5 420
Dotacje	550
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	150
Aktualizacja wartości aktywów trwałych	-220
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-15
Koszty obsługi zadłużenia	45
Inne koszty finansowe	15
Dywidendy	350
Udział w zyskach spółek zależnych	35
Podatek dochodowy	900
Zysk netto z działalności kontynuowanej	4 500
Zysk netto z działalności zaniechanej	-10

Dane na dzień kończący rok obrotowy:

W mln EUR	31.12.20X1	31.12.20X0
Aktywa razem	37 020	36 480

Spółka B	
W tys. PLN	20X1
Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	189 815
• Przychody netto ze sprzedaży produktów	170 200
• Zmiana stanu produktów	1 650
• Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	565
• Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	17 400
Koszty działalności operacyjnej	159 950
• Amortyzacja	3 660
• Zużycie materiałów i energii	40 010
• Usługi obce	75 450
• Podatki i opłaty	880
• Wynagrodzenia	22 250
• Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	4 430
• Pozostałe koszty rodzajowe	1 520
• Wartość sprzedanych towarów i materiałów	11 750
Pozostałe przychody operacyjne	1 620
Pozostałe koszty operacyjne	4 650
Przychody finansowe	135
Koszty finansowe	2 730
Podatek dochodowy	4 570
Zysk netto	19 670

W tys. PLN	31.12.20X1	31.12.20X0
Aktywa razem	171 600	175 800

Wykorzystując dane z rocznych sprawozdań finansowych obliczono również wielkość wskaźnika rotacji zapasów dla obu przedsiębiorstw.

Ze względu na inny układ sprawozdań, aby zapewnić lepszą porównywalność wyników, wykorzystano formułę wskaźnika bazującą na przychodach ze sprzedaży.

	Spółka A	Spółka B
Rotacja zapasów	9,9	5,8

Sprawozdania finansowe i ich analiza

Dyspozycje:

Na podstawie informacji i danych zawartych w Założeniach należy:

- Przekształcić dane ze sprawozdania do postaci analitycznej umożliwiającej obliczenie i porównanie wybranych wskaźników dla obu przedsiębiorstw.
- Dla obu spółek obliczyć wielkość wskaźników:
  - kosztów operacyjnych odnoszących się do działalności podstawowej w (%) z dokładnością do pełnego (%),
  - rentowności netto sprzedaży w (%) z dokładnością do pełnego (%) – w kalkulacji wskaźnika należy uwzględnić przychody ogółem,
  - rotacji aktywów ogółem z dokładnością do 1 miejsca po przecinku – w kalkulacji wskaźnika należy uwzględnić przychody ze sprzedaży,i ocenić która spółka osiągnęła lepsze wyniki.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1.

	W spółce A	W spółce B
Przychody ogółem	26 885	189 355
Przychody ze sprzedaży	25 800	187 600
Koszty operacyjne odnoszące się do działalności podstawowej	21 200	157 735
Zysk netto	4 490	19 670

Obliczenia i notatki:

Spółka A:

Przychody ogółem: $25\,800 + 550 + 150 + 350 + 35 = 26\,885$

Koszty operacyjne: $7\,380 + 900 + 7\,500 + 5\,420 = 21\,200$

Zysk netto = $26\,885 - 21\,200 - 220 - 15 - 45 - 15 - 900 = 4\,490$ lub $4500 - 10 = 4\,490$

Spółka B: (niezbędne są korekty związane ze zmianą stanu zapasów i wytworzeniem produktów na własne potrzeby jednostki)

Przychody ogółem: $170\,200 + 17\,400 + 1\,620 + 135 = 189\,355$

Przychody ze sprzedaży: $170\,200 + 17\,400 = 187\,600$

Koszty operacyjne: $159\,950 - 1\,650 - 565 = 157\,735$

Ad 2.

	Spółka A	Spółka B	Lepszy wynik osiągnęła spółka:
Wskaźnik kosztów operacyjnych w (%)	82%	84%	A
Wskaźnik rentowności netto sprzedaży w (%) (w oparciu o przychody ogółem)	17%	10%	A
Wskaźnik rotacji aktywów ogółem (cykli/rok)	0,7	1,1	B

Obliczenia i notatki:

$$\text{Wskaźnik kosztów operacyjnych} = \frac{\text{Koszty operacyjne}}{\text{Przychody ze sprzedaży}} * 100\%$$

$$\text{Spółka A: } = \frac{21\,200}{25\,800} * 100\% = 82\% \quad \text{Spółka B: } = \frac{157\,735}{187\,600} * 100\% = 84\%$$

$$\text{Wskaźnik rentowności netto sprzedaży} = \frac{\text{Zysk netto}}{\text{Przychody ogółem}} * 100\%$$

$$\text{Spółka A: } = \frac{4\,490}{26\,885} * 100\% = 17\% \quad \text{Spółka B: } = \frac{19\,670}{189\,355} * 100\% = 10\%$$

$$\text{Wskaźnik rotacji aktywów ogółem} = \frac{\text{Przychody ze sprzedaży}}{\text{Przeciętny stan aktywów}} * 100\%$$

Przeciętny stan aktywów:

$$\text{Spółka A: } = \frac{36\,480 + 37\,020}{2} = 36\,750 \quad \text{Spółka B: } = \frac{171\,600 + 175\,800}{2} = 173\,700$$

Wskaźnik rotacji aktywów ogółem:

$$\text{Spółka A: } = \frac{25\,800}{36\,750} * 100\% = 0,7 \quad \text{Spółka B: } = \frac{187\,600}{173\,700} = 1,1$$

Zadanie 2

Założenia:

Spółka akcyjna Sigma charakteryzuje się następującymi danymi:

- podstawowy wskaźnik poziomu kosztów w 2018 roku wyniósł 80,00%;
- przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrosły w 2019 roku w stosunku do 2018 roku o 10,00%;
- koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów wzrosły w 2019 roku w stosunku do 2018 roku o 15,00%;
- zysk ze sprzedaży w 2019 roku wyniósł 1 100 tys. zł;
- udział kapitału obcego w pasywach ogółem według stanu na 31.12.2019 roku wyniósł 40,00%;
- koszty finansowe w 2019 roku wyniosły 400 tys. zł;
- aktywa ogółem według stanu na 31.12.2019 roku wynosiły 3 000 tys. zł;
- zysk netto w 2019 roku wyniósł 525 tys. zł;
- efektywna stopa podatku dochodowego (relacja podatku dochodowego do zysku brutto) w 2019 roku wyniosła 25,00%.

W zadaniu należy założyć, że wszystkie wskaźniki, w których występują dane strumieniowe (za dany okres) i dane zasobowe (na dany dzień) oblicza się, wykorzystując końcowe stany danych zasobowych.

Dyspozycje:

Na podstawie informacji i danych zawartych w powyższych Założeniach należy:

- 1) Obliczyć i zinterpretować podstawowy wskaźnik poziomu kosztów w 2019 roku (wynik podać w procentach) oraz ocenić jego zmianę w stosunku do 2018 roku.
- 2) Obliczyć i zinterpretować wskaźnik produktywności aktywów ogółem w 2019 roku.
- 3) Obliczyć i zinterpretować mnożnik kapitału własnego w 2019 roku.
- 4) Obliczyć i zinterpretować wskaźnik rentowności netto kapitału własnego w 2019 roku. Wynik podać w procentach.

UWAGA:

- wartości pieniężne należy obliczać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (co do grosza),
- wartości wskaźników wykorzystywanych w zadaniu należy podawać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku w zapisie procentowym (do czterech miejsc po przecinku w zapisie w postaci dziesiętnej).

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1)

Podstawowy wskaźnik poziomu kosztów to relacja kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów (K) do przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (P). Na podstawie jego wielkości z 2018 roku oraz informacji o dynamice licznika (K) oraz mianownika (P) można wyliczyć jego wielkość w 2019 roku:

$$\frac{K_{2019}}{P_{2019}} = \frac{115\% \times K_{2018}}{110\% \times P_{2018}} = \frac{115\%}{110\%} \times 80\% = 83,64\%$$

Interpretacja:

Uzyskany wynik oznacza, że w 2019 roku w stosunku do 2018 roku nastąpiła zwyżka względnego poziomu kosztów. W 2018 roku na 100 zł przychodów ze sprzedaży przypadało 80,00 zł kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów, natomiast w 2019 roku na 100 zł przychodów ze sprzedaży przypadało 83,64 zł kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów¹. Zmianę tę należy uznać za niekorzystną.

Ad 2)

Wskaźnik produktywności aktywów ogółem to relacja przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (P) do aktywów ogółem (A).

Na podstawie dostępnych danych wartość przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów obliczyć można w następujący sposób. Z rozwiązania dyspozycji 1) wiadomo, że podstawowy wskaźnik poziomu kosztów w 2019 roku wyniósł 83,64%.

Zatem:

$$\frac{K_{2019}}{P_{2019}} = 83,64\% \quad K_{2019} = 83,64\% \times P$$

Z założeń wiadomo, że zysk ze sprzedaży (ZzS) w 2019 roku wyniósł 1 100 tys. zł. Zatem:

$$ZzS_{2019} = P_{2019} - K_{2019} = P_{2019} - 83,64\% \times P_{2019} = 16,36\% \times P_{2019}$$

$$16,36\% \times P_{2019} = 1\,100\,000$$

$$P_{2019} = \frac{1\,100\,000}{16,36\%} = 6\,723\,716,38$$

Wskaźnik produktywności aktywów ogółem w 2019 roku wyniósł:

$$\frac{P_{2019}}{A_{2019}} = \frac{6\,723\,716,38}{3\,000\,000,00} = 2,2412$$

Interpretacja:

Uzyskany wynik oznacza, że w 2019 roku ze 100 zł aktywów ogółem wygenerowano średnio 224,12 zł przychodów ze sprzedaży produktów towarów i materiałów. Innymi słowy w 2019 roku rotacja aktywów w razach wyniosła 2,2412.

Ad 3)

Mnożnik kapitału własnego (M) to relacja aktywów ogółem (A) do kapitału własnego (KW).

Z treści założeń wiadomo, że udział kapitału obcego w pasywach ogółem według stanu na 31.12.2019 roku wynosił 40,00%. Oznacza to, że udział kapitału własnego w pasywach ogółem wynosił 60,00%.

Jako, że aktywa ogółem są równe pasywowi ogółem, mnożnika kapitału własnego jest odwrotnością udziału kapitału własnego w pasywach:

$$\frac{KW_{2019}}{A_{2019}} = 60,00\%$$

$$\frac{A_{2019}}{KW_{2019}} = \frac{1}{0,60} = 1,6667$$

Interpretacja:

Uzyskany wynik oznacza, że w 2019 roku na każde 100 zł kapitału własnego przypadało 166,67 zł aktywów ogółem.

Ad 4)

Rentowność netto kapitału własnego to relacja zysku netto (ZN) do kapitału własnego (KW). Z

założeń wynika, że kapitał własny stanowi 60% pasywów ogółem. Podstawiając odpowiednie dane do wzoru:

$$ROE_{2019} = \frac{ZN_{2019}}{60\% \times A_{2019}} = \frac{525\,000,00}{0,6 \times 3\,000\,000,00} = 29,17\%$$

Interpretacja:

Otrzymany wynik oznacza, że ze 100 zł kapitału własnego przedsiębiorstwo w 2019 roku wygenerowało średnio 29,17 zł zysku netto.

Zadanie 3

Założenia:

Poniżej przedstawiono wybrane dane finansowe pewnej Spółki w mln PLN.

Dane na ostatni dzień roku	20X1	20X2
Rzeczowe aktywa trwałe	60,000	62,500
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4,000	5,500
Pozostałe aktywa długoterminowe	38,000	46,000
Aktywa obrotowe	48,000	56,000
Aktywa razem	150,000	170,000

Dane na ostatni dzień roku	20X1	20X2
Kapitały własne	64,000	72,000
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11,000	12,000
Zadłużenie długoterminowe	38,000	57,500
Zobowiązania krótkoterminowe	37,000	28,500
Pasywa razem	150,000	170,000

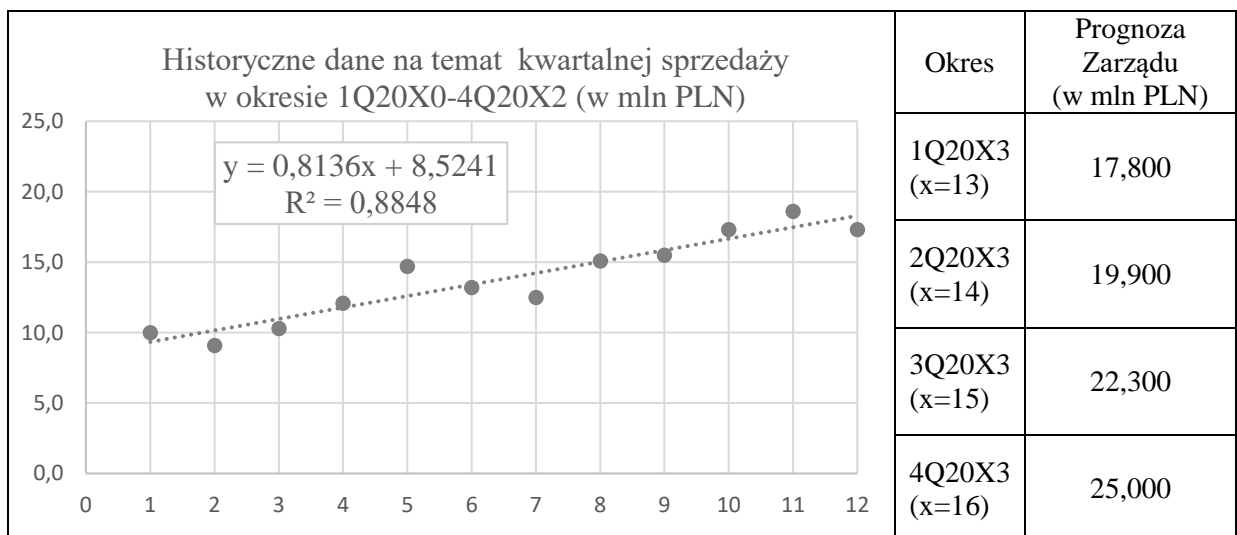
Dane za rok	20X1	20X2
Przychody ze sprzedaży	55,500	68,750
Zysk z działalności operacyjnej	11,100	16,500
Zysk netto	4,440	3,438

Dane za rok	20X2
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	5,500
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	-14,300
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	10,150

	20X1	20X2
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na ostatni dzień roku	77,050	83,350
Amortyzacja za rok	3,300	3,800

	20X1	20X2
Stopa podatku dochodowego	20%	20%
Przeciętna produktywność aktywów w branży	41%	40%

Ponadto, Zarząd przedstawił następujące prognozy sprzedaży dla czterech kolejnych kwartałów, które zgodnie z deklaracją zostały oszacowane przy wykorzystaniu danych historycznych oraz trendu utrzymującego się na przestrzeni ostatnich 12 kwartałów.

x-kwartał; y-wartość kwartalnej sprzedaży, R- współczynnik determinacji

Sprawozdania finansowe i ich analiza

Dyspozycje:

Na podstawie informacji i danych zawartych w Założeniach należy:

1. Obliczyć wielkość wskaźnika rentowności operacyjnej sprzedaży oraz wskaźnika wydajności gotówkowej sprzedaży w 20X2 r. z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, dokonać ich interpretacji i na tej podstawie ocenić czy sytuacja Spółki kształtuje się korzystnie czy nie.
2. Obliczyć i zinterpretować wielkość wskaźnika umorzenia rzeczowych aktywów trwałych z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku na ostatni dzień roku obrotowego 20X2.
3. Na podstawie trendu zaobserwowanego dla danych historycznych ocenić trafność prognoz przedstawionych przez Zarząd dla drugiego i trzeciego kwartału 20X3 roku. Prognozę należy uznać za trafną jeżeli nie odbiega od wartości wynikającej z trendu o więcej niż 5%.
4. Ocenić, jaki wpływ na wybrane pozycje sprawozdania (przychody ze sprzedaży, zysk netto, sumę bilansową oraz zobowiązania i rezerwy) i ogólny obraz sytuacji finansowej Spółki miałyby wprowadzenie przed dniem sporządzenia sprawozdania nowej regulacji prawnej, pozwalającej spółkom, których przychody nie przekroczyły 100 mln PLN, płacić w kolejnych latach podatek dochodowy na preferencyjnych zasadach w wysokości 8%. *Należy przyjąć, że wszystkie inne założenia dotyczące podatków pozostają bez zmian.*

Rozwiązanie wzorcowe:

Wskaźnik rentowności operacyjnej
sprzedaży w 20X2r.

0,24

Interpretacja wskaźnika rentowności operacyjnej sprzedaży w 20X2 r. (max. 2 zdania):
Wartość wskaźnika na poziomie 0,24 (24%) oznacza, że z każdej złotówki przychodów ze sprzedaży Spółka generowała w 20X2r. przeciętnie 24 grosze zysku operacyjnego.

Wskaźnik wydajności gotówkowej
sprzedaży w 20X2 r.

0,08

Interpretacja wskaźnika wydajności gotówkowej sprzedaży w 20X2 r. (max. 2 zdania):
Wartość wskaźnika na poziomie 0,08 (8%) oznacza, że z każdej złotówki przychodów ze sprzedaży Spółka generowała w 20X2r. przeciętnie 8 groszy nadwyżki operacyjnej.

Ocena sytuacji Spółki w oparciu o porównanie powyższych wskaźników (max. 2 zdania):
Porównanie wskaźników rentowności operacyjnej sprzedaży i wydajności gotówkowej sprzedaży sugeruje, że **osiągane zyski operacyjne w niewielkim stopniu przekładają się na gotówkę**. Tak dużą różnicę należy uznać, za sytuację **niekorzystną**.

Obliczenia i notatki: (nie podlegają ocenie)

$$\text{Wskaźnik operacyjnej rentowności sprzedaży w 20X2} = \frac{ZzDO}{PzS} = \frac{16,500}{68,750} = 0,24$$

$$\text{Wskaźnik wydajności gotówkowej sprzedaży w 20X2} = \frac{PPzDO}{PzS} = \frac{5,500}{68,750} = 0,08$$

Wskaźnik umorzenia rzeczowych aktywów
trwałych w 20X2r.

0,25

Interpretacja wskaźnika (max. 2 zdania):

*Wartość wskaźnika na poziomie 0,25 (25%) oznacza, że **rzeczowy majątek trwały jest zamortyzowany w 25% (lub jednej czwartej)** czyli rzeczowy majątek trwały jest **relatywnie nowy/zużyty w niewielkim stopniu**.*

Obliczenia i notatki: (nie podlegają ocenie)

Sprawozdania finansowe i ich analiza

$$\text{Dotychczasowe umorzenie} = \text{RzAT}(\text{brutto}) - \text{RzAT}(\text{netto}) = 83,350 - 62,500 = 20,850$$

$$\text{Wskaźnik umorzenia RzAT na koniec 20X2} = \frac{\text{Umorzenie}}{\text{RzAT}(\text{brutto})} = \frac{20,850}{83,350} = 0,25$$

Na podstawie analizy danych historycznych i zidentyfikowanego trendu przychody w prognozie zarządu na dany kwartał należy uznać za:

Kryterium Kwartał	Prognoza odbiega od trendu o więcej niż 5% in minus	Prognoza nie odbiega od trendu o więcej niż +/- 5%	Prognoza odbiega od trendu o więcej niż 5% in plus
2Q20X3	~~niedoszacowane~~	prawidłowo oszacowane	~~przeszacowane~~
3Q20X3	~~niedoszacowane~~	~~prawidłowo oszacowane~~	przeszacowane

Obliczenia i notatki: **(nie podlegają ocenie)**

$$\text{Wartość 2Q20X3 z trendu} = 0,8136 * 14 + 8,5241 = 19,915$$

$$\text{Odchylenie prognozy Zarządu 2Q20X3} = \frac{\text{Prognoza}}{\text{Wartość z trendu}} = \frac{19,900}{19,915} - 1 = 0,00$$

$$\text{Wartość 3Q20X3 z trendu} = 0,8136 * 15 + 8,5241 = 20,728$$

$$\text{Odchylenie prognozy Zarządu 3Q20X3} = \frac{\text{Prognoza}}{\text{Wartość z trendu}} = \frac{22,300}{20,728} - 1 = 0,076$$

Możliwość skorzystania z nowych rozwiązań w zakresie opodatkowania miałyby następujący wpływ na wybrane pozycje sprawozdania finansowego za 20X2r.:

Przychody ze sprzedaży	~~wzrost wartości~~	~~spadek wartości~~	brak wpływu
Zysk netto	wzrost wartości	~~spadek wartości~~	~~brak wpływu~~
Suma bilansowa	~~wzrost wartości~~	spadek wartości	~~brak wpływu~~
Zobowiązania i rezerwy	~~wzrost wartości~~	spadek wartości	~~brak wpływu~~

Wpływ na ogólny obraz sytuacji finansowej Spółki w 20X2r. w wyniku skorzystania z nowych rozwiązań:

Ogólny obraz sytuacji	korzystny	~~niekorzystny~~	~~neutralny~~
------------------------------	-----------	-------------------------	----------------------

- KONIEC ZESTAWU -